

Tez Yazım Merkezi

İleri

Yüksek Lisans

Doktora

Nitel Veri Analizi — İçerik Analizi ve Tematik Analiz Rehberi

Nitel araştırmada veri analizi yöntemleri: içerik analizi, tematik analiz, kodlama süreçleri ve NVivo/MAXQDA kullanımı.

Zafer Hoca · Yayın: 04.04.2026 · 2 dk okuma

Nitel Analiz Nedir?

Nitel veri analizi, mülakat dökümleri, gözlem notları, dokümanlar gibi metin tabanlı verilerin sistematik olarak kodlanması, kategorize edilmesi ve yorumlanmasıdır. Nicel analizdeki gibi tek doğru yöntem yoktur — araştırma sorunuza ve felsefi yaklaşınıza uygun yöntemi seçmelisiniz.

İçerik Analizi (Content Analysis)

Ne zaman: Metindeki kalıpları, temaları veya sıklıkları sistematik olarak belirlemek istediğinizde. Hem nitel hem nicel olabilir.

Süreç: 1) Verileri okuyun ve genel izlenim edinin. 2) Anlam birimleri (meaning units) belirleyin — cümle veya paragraf düzeyinde. 3) Açık kodlama yapın — her birime kısa etiket verin. 4) Kodları kategorilere gruplandırın. 5) Kategoriler arası ilişkileri belirleyin. 6) Temaları oluşturun.

Tematik Analiz (Braun & Clarke)

En yaygın kullanılan nitel analiz yöntemi. 6 aşama:

- Veriye aşinalık:** Tüm verileri en az 2 kez okuyun, ilk notları alın.
- İlk kodlar:** Veri setinin tamamını sistematik olarak kodlayın. Her ilginç öğeye kısa etiket verin.
- Tema arama:** Kodları potansiyel temalara gruplandırın. Tematik harita çizin.
- Temaları gözden geçirme:** Temalar verileri yeterince temsil ediyor mu? Birleştirme, bölme veya ekleme yapın.
- Temaları tanımlama:** Her temaya net isim verin ve kapsamını tanımlayın.
- Rapor yazma:** Her tema için zengin açıklama ve doğrudan alıntılarla destekleme.

Kodlama Pratiği

Açık kodlama: Veri odaklı, aşağıdan yukarı. Veri ne söylüyorsa onu kodlayın.

Aksiyel kodlama: Kodlar arası ilişkileri keşfedin — neden-sonuç, koşul, strateji.

Seçici kodlama: Çekirdek kategoriye belirleyin — tüm diğer temalar buna bağlansın.

Yazılım Araçları

NVivo: En kapsamlı. Metin, ses, video, görüntü analizi. Otomatik kodlama önerileri. Ücretli (~1.200 USD/yıl).

MAXQDA: Karma yöntem desteği güçlü. Görsel haritalama. Ücretli (~500 USD/yıl, öğrenci

indirimi var).

Tagette: Ücretsiz, açık kaynak. Basit kodlama için yeterli. Web tabanlı.

Elle kodlama: Word veya Excel'de renk kodlamayla da yapılabilir — küçük veri setleri için yeterli.

Nitel Geçerlilik ve Güvenilirlik

İnandırıcılık (credibility): Uzun süreli etkileşim, katılımcı teyidi, akran denetimi.

Aktarılabilirlik (transferability): Zengin betimleme. **Tutarlılık (dependability):** Denetim izi (audit trail). **Doğrulanabilirlik (confirmability):** Araştırmacı günlüğü, reflexivity.

Etiketler: #Strateji #Tez

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları:
zaferhoca.com.tr/magaza